

Onderwerp

Bibob beleidsregels 2024

Opsteller	Tom Vriesema	Behandeldatum	21 november 2023
Programma	Veiligheid	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls & G. Visser		

Advies

1. De Beleidsregels Wet Bibob 2024 vast te stellen, waarmee de aanpak van misbruik van beschikkingen en opdrachten wordt versterkt door:

- a) de toepassing van de Wet Bibob in het sociaal domein uit te breiden:
 - Artikel 12: om alle aanbestedingen in de zorg onder toepassing van de Wet Bibob te brengen waarbij subsidies uitgesloten zijn. Daarnaast zal in lid 3 de ‘zal-bepaling’ worden gewijzigd naar een ‘kan-bepaling’ waarbij een risicoschatting zal bepalen óf er een Bibob onderzoek plaats zal vinden op de hele aanbesteding.
- b) de uitzondering van artikel 5, lid 2 te schrappen.
- c) de beleidsregels tekstueel in overeenstemming te brengen met de nieuwe Omgevingswet en anderszins tekstueel te actualiseren.

Aanleiding

Dit voorstel wijzigt de Beleidsregels Wet Bibob van de gemeente Nijmegen. De Wet Bibob is een belangrijk bestuursrechtelijk instrument voor de gemeente Nijmegen. De bevoegdheden van de Wet Bibob stellen bestuursorganen in staat om de eigen integriteit te beschermen door te voorkomen dat ze ongewild criminele activiteiten faciliteren. Criminaliteit verandert en past zich aan. Daarom dienen ook de Bibob beleidsregels periodiek geactualiseerd te worden. Zo wordt de inzet van dit instrument verder versterkt.

Beoogde impact

Met deze beleidswijzigingen wordt beoogd de aanpak van misbruik van beschikkingen en opdrachten te versterken. Het voorstel draagt bij aan het volgende doel uit de doelenboom van de gemeente Nijmegen: *We spannen ons in om georganiseerde criminaliteit zoveel als mogelijk uit Nijmegen te weren, waarmee we ondermijning van de rechtsorde tegengaan en voorkomen dat kwetsbare burgers misbruikt worden.*

En de activiteit: *We gaan zorgfraude en fraude met grond- en vastgoedtransacties tegen door middel van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).*

Argumenten

1.1 Uitbreiding van toepassing van de Wet Bibob in het sociaal domein

Wij hebben in 2020 besloten om de Wet Bibob in te zetten binnen het sociaal domein. Daarvoor is artikel 12 in de beleidsregels opgenomen waarin de volgende vier zorggebieden staan: hulp bij het huishouden, ambulante Wmo/dagbesteding, Jeugd GGZ en een inburgeringsvoorziening of taalvoorziening.

Eind 2023 zal er een eindevaluatie plaatsvinden van deze pilot. De eerste bevindingen zijn positief. Ook zien andere gemeenten inmiddels de toegevoegde waarde in van de Wet Bibob in het sociaal domein.

In 2024 zullen er aanbestedingen worden uitgeschreven door de gemeente Nijmegen op de volgende zorgterreinen: Beschermd wonen, Jeugdhulp met verblijf, Ambulante Wmo, Ambulante Jeugdhulp. Deze contracten worden voor meerdere jaren gesloten met de mogelijkheid tot verlenging.

Gezien de duur van de contracten, de daarmee gemoeide gelden, de positieve bevindingen in de pilot en (de activiteit uit) de doelenboom, is het voorstel om deze bepaling in de beleidsregels te herformuleren. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om deze aanbestedingen onder toepassing van de Wet Bibob te kunnen brengen.

In de eerste helft van Q1 zullen de inkoopkaders van de aanbestedingen bekend moeten zijn. Dan moet ook duidelijk zijn of Bibob onderdeel uitmaakt van de aanbesteding. Vanwege deze tijdsperiode kan de eindevaluatie niet worden afgewacht.

Door het schrappen van de vier expliciet benoemde terreinen, ontstaat de mogelijkheid om alle aanbestedingen in de zorg onder toepassing van de Wet Bibob te brengen waarbij subsidies uitgesloten zijn. Daarnaast zal in lid 3 de 'zal-bepaling' worden gewijzigd naar een 'kan-bepaling' waarbij een risicoschatting zal bepalen óf er een Bibob onderzoek plaats zal vinden op de hele aanbesteding.

1.2 Schrappen van artikel 5, lid 2 vanwege onduidelijkheid

Met artikel 5, lid 2 is een bepaling tot stand gebracht, die stelt dat er geen volledig eigen onderzoek meer plaats zal vinden indien de aanvrager in de twee jaar daarvoor reeds onderzocht is. In de praktijk levert deze bepaling onduidelijkheid op en wekt onjuiste verwachtingen bij aanvragers. Om die reden wordt voorgesteld dit lid te schrappen.

1.3 Overeenstemming met de nieuwe Omgevingswet en overige tekstuele actualisatie

Op 1 januari 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. In de huidige beleidsregels zijn meerdere verwijzingen naar de huidige Wabo opgenomen. Om ervoor te zorgen dat de beleidsregels per 1 januari 2024 in overeenstemming zijn met de nieuwe Omgevingswet, worden er enkele wijzigingen voorgesteld. Deze wijzigingen brengen geen beleidsmatige veranderingen met zich mee. De overige wijzigingen betreffen actualisaties, andere bewoordingen en artikelverwijzingen.

Kanttekeningen

1.1. Ambtelijke capaciteit

Indien de aanbestedingen met toepassing van de Wet Bibob worden getoetst, dan zal dit tijdelijk beslag leggen op de ambtelijke capaciteit. Omdat de planning van de komende vier aanbestedingen nog niet definitief is, kan er nog geen concrete duiding aan dit punt worden gegeven.

1.2. Administratieve last voor de zorgaanbieders

Een Bibob-onderzoek vergt enige inspanning van de aanbieders. Indien een aanbieder zijn administratie op orde heeft, zal deze last beperkt zijn. Bovendien is één toets aan de voorkant zeer goed verdedigbaar als organisaties langdurige contracten verkrijgen.

Financiën

Er zijn geen financiële gevolgen bij dit voorstel.

Vervolg

Na vaststelling worden de gewijzigde beleidsregels gepubliceerd op overheid.nl waarna deze op 1 januari 2024 in werking treden.

Bijlage(n)

1. Bibob beleidsregels gemeente Nijmegen 2024